

**Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.
te Leeuwarden**

Jaarstukken 2010

Inhoud

Blad

Jaarverslag	3
Bestuursorganen	4
Verslag van de Raad van Commissarissen	5
Verslag van de Raad van Bestuur	7
Jaarrekening	15
Geconsolideerde jaarrekening	16
Geconsolideerde balans per 31 december 2010	17
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2010	19
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2010	21
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	23
Enkelvoudige jaarrekening	36
Enkelvoudige balans per 31 december 2010	37
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2010	39
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	41
Overige gegevens	49
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	50
Statutaire regeling betreffende de bestemming van de winst	50
Resultaatbestemming	50

Jaarverslag

- Bestuursorganen
- Verslag van de Raad van Commissarissen
- Verslag van de Raad van Bestuur

Bestuursorganen

Ledenraad

De heer E.J. Boiten	Munein
Mevrouw M.C.W. van Hall-Disch	Leeuwarden
De heer S.S. Hellinga	Dokkum
De heer H.A. Hofmeester	Leeuwarden
De heer A.B. de Jong	Heerenveen
De heer G.L.G. Schweigmann	Leeuwarden
De heer R.K. Sepp	Drachten
De heer mr. T.J.C. Spijkervet	Leeuwarden
De heer R. Tigchelaar	Drachten
Mevrouw P. van der Zee	Bolsward

Raad van Commissarissen

De heer ir. C.B. Mulder, voorzitter	Leeuwarden
De heer J.M.A. de Boer, vice-voorzitter	Stompetoren
De heer W.O. Sierksma	Leeuwarden

Auditcommissie

De heer W.O. Sierksma, voorzitter	Leeuwarden
De heer J.M.A. de Boer	Stompetoren

Raad van Bestuur

De heer S. Hijlkema, voorzitter	Nes
De heer B.P. Posthumus	Bolsward

Verslag van de Raad van Commissarissen

In het afgelopen jaar 2010 heeft een volledig vernieuwde Raad van Commissarissen intensief kennis gemaakt met de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. en haar medewerkers, alsmede de vertegenwoordigers van haar externe toezichthouders. Een voor de Raad van Commissarissen uiterst nuttige zaak in een matig positief gestemd zakelijk klimaat. Een actieve beheersing van de kosten bleek ook voor de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. een prioriteit. Terugkijkend op het vorige jaar en een aantal zaken in ogeschouw nemend kan de Raad van Commissarissen niet anders dan gematigd tevreden zijn. Dit geldt dan met name voor de zakelijke dimensie van de onderneming. De businesspositie is weliswaar stabiel gebleven, maar een doorzettende positieve groei is essentieel voor de toekomst.

De Raad van Commissarissen is het afgelopen jaar vijfmaal bijeengewees en heeft in deze vergaderingen vooral veel tijd besteed aan de toekomstige strategie van de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.. Op dit moment worden daartoe verschillende scenario's uitgewerkt. In 2011 zal ook de ledenraad actief betrokken worden bij dit proces. Daarnaast is aandacht besteed aan het opstellen van een beleggingsstatuut en onderwerpen als risicobeheer, compliance en het herverzekeringsbeleid. Tevens is op initiatief van de Raad van Commissarissen een aanbestedingsprocedure gehouden ten aanzien van de inkoop van de accountantsdiensten. Een viertal accountantskantoren, waaronder de bestaande relatie Deloitte, zijn uitgenodigd om op basis van een aantal vooraf gedefinieerde criteria offerte uit te brengen. Op basis van de uitkomsten van deze procedure heeft de Raad van Commissarissen besloten de opdracht voor de komende drie jaar te gunnen aan Ernst & Young Accountants.

In 2010 zijn door de Ledenraad tijdens de reguliere ledenraadsvergadering gehouden op 20 mei 2010, de volgende besluiten genomen:

- De jaarrekening over het boekjaar 2009 is goedgekeurd en het resultaat is aan de overige reserves toegevoegd.
- Decharge is verleend aan de Raad van Bestuur voor het in 2009 gevoerde beleid.
- Decharge is verleend aan de Raad van Commissarissen voor het toezicht over 2009.
- De heer H.A. Hofmeester is herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode in de Ledenraad.

De Raad van Commissarissen en de Ledenraad hebben tijdens de ledenraadsvergadering van 20 mei 2010 afscheid genomen van Ledenraadslid de heer G.N.J. Rolf. De heer Rolf was als lid van de Ledenraad al sinds 1996 actief betrokken bij de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.. De Raad van Commissarissen, de Ledenraad en de Raad van Bestuur zijn de heer Rolf zeer erkentelijk voor zijn jarenlange inzet en actieve bijdrage aan onze maatschappij. Ons heeft in 2010 het droevige bericht bereikt dat ons oud Ledenraadslid, de heer M. Dijkstra, helaas is overleden. Ter gedenking van zijn bijdragen aan de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. hebben wij namens alle bestuursorganen en medewerkers van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. een rouwadvertentie geplaatst in de Leeuwarder Courant.

Organisaties van openbaar belang zoals verzekeraars hebben de wettelijke verplichting tot het instellen van een auditcommissie. De auditcommissie is bij de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. samengesteld uit een tweetal leden van de Raad van Commissarissen. De auditcommissie is in 2010 tweemaal bijeen geweest voor overleg met de Raad van Bestuur en de Controller en heeft daarvan verslag uitgebracht aan de Raad van Commissarissen.

In overeenstemming met artikel 16 van de statuten bieden wij u hierbij de door de Raad van Bestuur opgemaakte jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2010 aan. De jaarrekening, die door Ernst & Young Accountants is gecontroleerd en is voorzien van een goedkeurende verklaring is door de Raad van Commissarissen in zijn vergadering van 27 april 2011, na bespreking met de Raad van Bestuur en de externe registeraccountant, goedgekeurd.

De voorgestelde resultaatbestemming is opgenomen in dit verslag.

Wij stellen u voor in de op 18 mei 2010 te houden ledenraadsvergadering de jaarrekening vast te stellen.

De Raad van Commissarissen bedankt alle medewerkers voor hun inzet en betrokkenheid voor onze maatschappij gedurende het verslagjaar.

De heer C.B. Mulder, voorzitter

De heer J.M.A. de Boer, vice-voorzitter

De heer W.O. Sierksma, commissaris

Verslag van de Raad van Bestuur

Algemeen

Na alle bestuurlijke vernieuwingen die binnen Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. eind 2009 zijn geëffectueerd, is het boekjaar 2010 het eerste volledige jaar geweest waarin een geheel nieuwe Raad van Commissarissen met de eveneens vernieuwde Raad van Bestuur intensief heeft samengewerkt. Een belangrijk deel van deze samenwerking heeft in 2010 bestaan uit een diepgaande kennismaking met, en verdieping in, Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. in al haar bestuurlijke- en operationele facetten. Tevens is veelvuldig overlegd om op hoofdlijnen een gezamenlijke toekomstige koers voor Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. te bepalen.

In beginsel is een analyse gemaakt van de bestaande operatie en daarnaast gekeken naar alle omgevingsfactoren die van invloed zijn op de te maken keuzes. In de interne organisatie zijn vooral procesinrichting, efficiency, productvoering en commerciële slagkracht als verbeterpunten bestempeld. De eerste acties om daarin verbetering aan te brengen zijn eind 2010 in werking gezet en zullen in 2011 verder worden ontwikkeld en doorgevoerd. Er is in 2010 besloten tot een verdergaande vereenvoudiging van de juridische structuur. Als gevolg daarvan zijn het afgelopen jaar een tweetal dochterondernemingen geliquideerd, te weten Leon Vastgoed B.V. waarin het kantoorpand was ondergebracht en Leon Re AG, onze herverzekering dochter gevestigd in Zwitserland.

In 2010 was de financiële sector waarbinnen Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. opereert op allerlei terreinen volop in beweging. Onderwerpen als verandering van distributiemodellen, de discussie rondom de beloning van het intermediair en de transparantie daarvan, evenals veranderende wetgeving op het gebied van toezicht waren volop onderwerp van gesprek. Al deze zaken hebben invloed op de bedrijfsvoering van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. en vragen veel aandacht en voorbereiding. Vanaf 2013 zal Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. moeten voldoen aan de nieuwe toezichtwetgeving vanuit Europa, genaamd Solvency II. Dit toezicht is risico gebaseerd en stelt hogere eisen aan de organisatie op het gebied van aan te houden kapitaalbuffers maar ook ten aanzien van de kwaliteit van de bedrijfsvoering op gebieden als risicobeheer, auditing en rapportage. Ter voorbereiding hierop hebben wij in september 2010 meegedaan aan de QIS5 studie. Een Europese meting die inzicht moet verlenen in de mate waarin verzekeraars nu al voldoen aan de nieuwe kapitaaleisen. De uitkomsten daarvan tonen aan dat Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. in ruime mate voldoet aan de nieuw te stellen kapitaaleisen. In het jaar 2011 zullen wij ons verder gaan voorbereiden op de inrichting van het kwalitatieve deel van de nieuwe wetgeving.

Economische ontwikkelingen

De Europese financiële markten waren in 2010 volop in beroering. Verschillende Europese landen lagen in de vuurlinie, met name door de grote ongerustheid die is ontstaan over de enorme overheidstekorten die zijn ontstaan in die landen. Daarbij werd en wordt de toekomst van de Europese Monetaire Unie danig op de proef gesteld. De aandelenkoersen bleven in 2010 redelijk stabiel, maar tot een definitief einde van de financiële crisis is het nog niet gekomen en er blijft sprake van aanhoudende onzekerheid. De gevolgen van deze ontwikkelingen voor Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. zijn niet impactvol in de resultaten over 2010, gelet op de lage aanschafwaarde van de in bezit zijnde aandelen en de lange termijn spreiding van beleggingen in obligaties. Om meer kaders te geven aan het beleggingsbeleid voor de toekomst, wordt momenteel gewerkt aan het formuleren van een beleggingsstatuut.

De Nederlandse schadeverzekeringmarkt

In algemene zin stabiliseerden de resultaten van de Nederlandse schadeverzekeraars over 2010. De winsten lagen gemiddeld op hetzelfde niveau als 2009. De schadelast is in algemeenheid fors toegenomen, echter het behoud van resultaat is voornamelijk behaald door middel van verdergaande kostenreducties en de opbrengsten uit beleggingen. In het bijzonder de technische resultaten in de branche motorrijtuigen blijven zorgen baren. De gehele Nederlandse verzekeringswereld bevindt zich in een zeer turbulente fase waarin zich belangrijke en

fundamentele veranderingen voltrekken. Veel van deze veranderingen houden verband met het herstel van het vertrouwen in de financiële sector en een betere waarborg van het klantbelang. De behoefte aan grotere transparantie over de beloning en marges van verzekeraars en intermediairs hebben geleid tot nieuwe regelgeving en verhoogd toezicht. Marktomstandigheden veranderen voortdurend en traditionele distributie- en beloningsvormen staan ter discussie en wijzigen.

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.

Het resultaat van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is in het 161^e boekjaar afgesloten met een winst van € 240.130 voor belastingen, waarmee deze op ongeveer hetzelfde niveau ligt ten opzichte van 2009. Het premievolume in 2009 is aanzienlijk lager uitgevallen als gevolg van het wegvallen van een grote volmachtportefeuille. Dat de winst toch op hetzelfde niveau uitkomt, wordt voornamelijk bereikt door gerealiseerde opbrengsten uit beleggingen als gevolg van de verkoop van een beperkt deel van het aandelenbezit, alsmede boekwinst door de verkoop van een aantal onroerende zaken. Daarnaast is er het positieve effect van een lager kostenniveau. De totale bruto schadelast is vastgesteld op € 2.652.000, wat overeenkomt met een schadepercentage van 51%. In 2009 bedroeg de schadelast € 2.119.000 en was het schadepercentage 37%.

Het beleid van de maatschappij is er op gericht om die producten waarvan niet zelf het verzekeringstechnische risico wordt gedragen, onder te brengen in de volmachttekening. Het premie-inkomen binnen de volmacht is in 2010 met een kleine 11% gestegen naar ruim € 485.000. Het resultaat in deze tekening was door een fors tegenvallende schadelast voor het eerst negatief met ruim € 132.000.

Herverzekering

Zowel de structuur van de herverzekeringscontracten als de ingekochte herverzekeringscapaciteit is ten opzichte van de twee voorgaande boekjaren ongewijzigd gebleven. Door wederom een geringe verlaging van de marktprijzen is er in aanvang minder premie betaald aan herverzekeraars. Als gevolg van de grotere brand in de branche brand is er echter noodzakelijkerwijs aanvullende capaciteit ingekocht, waardoor de betaalde herverzekeringspremie in absolute zin ruim 7% hoger is uitgevallen. Voor de branche brand is voornamelijk non-proportionele herverzekering ingekocht. Uitsluitend voor een gering aantal grotere risico's wordt een deel proportioneel herverzekerd. De overige branches worden op basis van proportionele contracten herverzekerd.

Kosten

In het boekjaar 2010 zijn de kosten met nagenoeg € 170.000 gedaald naar € 3.140.039.

De omzet

De omzet bestaande uit bruto premie-inkomsten, de beleggingsopbrengsten en de opbrengsten uit overige activiteiten bedroeg € 6.600.000.

Beleggingen

In de beleggingsportefeuille zijn een aantal wijzigingen aangebracht, zoals de verkoop van een pakket aandelen Heineken en de verkoop van een aantal onroerend goed bezittingen, welke zijn omgezet in liquiditeiten. In verband met de liquidatie van Leon Re AG zijn per balansdatum de beleggingen van Leon Re AG toegevoegd. Het belegd vermogen in obligaties bedraagt per ultimo 2010 € 1.548.000. De obligaties zijn gewaardeerd op de actuele waarde. Het gemiddelde rendement op de obligatieportefeuille bedraagt 4,5%. De waardering van de aandelenportefeuille geschiedde naar beurskoers per 31 december 2010. De waarde van de aandelenportefeuille is als gevolg van het aantrekken van de financiële markten en de toevoeging van Leon Re AG met € 273.652 gestegen naar € 6.636.000.

Deelnemingen

In 2010 werd, in het kader van de voorgenomen liquidatie van deze dochter, geen herverzekeringsspremie door Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. gecedeerd aan Leon Re AG. De liquidatie van Leon Re AG is in 2010 daadwerkelijk geëffectueerd. De opbrengsten uit beleggingen vormen in 2010 de enige inkomstenbron van Leon Re AG en daarbinnen werd verzekeringstechnisch geen risico meer gelopen. Daartegenover staan de uitgaven ten behoeve van de afwikkeling en liquidatie, alsmede een fiscale eindheffing door de Zwitserse fiscus. Voornamelijk hierdoor had Leon Re AG een negatieve bijdrage in het resultaat. Leon Vastgoed B.V. is in 2010 eveneens geliquideerd aangezien het belang daarvan inmiddels was vervallen. In Leon Holding B.V. zit het bezit van alle aandelen Assurantie Kompas B.V., waarbinnen in 2010 geen activiteiten zijn ontplooid. Daarnaast wordt de financiering van een aantal assurantiekantoren gedeeltelijk door Leon Holding B.V. verstrekt.

Solvabiliteit

De aanwezige solvabiliteit bij Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. bedraagt per 31 december 2010 € 16.337.000. Het bedrag waarover de maatschappij wettelijk moet beschikken bedraagt € 3.500.000. Wij voldoen hiermee ruimschoots aan de wettelijk vereiste solvabiliteitsmarge. Gebaseerd op de omvang en samenstelling van onze portefeuille, het conflagratierisico, de schadehistorie en de ingekochte herverzekeringcapaciteit vinden wij een minimale solvabiliteit € 8.856.000 noodzakelijk. In 2013 wordt Solvency II ingevoerd, een nieuw toezichtkader voor verzekeraars. Dit toezichtkader is een meer risico gebaseerd toezicht, waarbij het minimaal vereiste kapitaal wordt bepaald aan de hand van de daadwerkelijk risico's waaraan een maatschappij is bloot gesteld. Gebaseerd op uitkomsten van de QIS5 studie en de thans aanwezige solvabiliteitsmarge zullen wij ook onder dit nieuwe toezichtkader ruimschoots kunnen voldoen aan de wettelijke eisen.

Resultaat

Het uiteindelijke resultaat na belastingen over het boekjaar 2010 bedraagt ruim € 89.000 en is vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de jaarrekening naar het eigen vermogen overgeboekt. Het eigen vermogen steeg met € 1.003.000 naar € 16.337.000.

Personeel en beloning

Als Raad van Bestuur zijn wij onze medewerkers erkentelijk voor hun inzet en enthousiasme gedurende het afgelopen jaar. Wij hebben vertrouwen in hun medewerking en bijdrage aan de nieuwe strategische koers. De ontwikkeling van onze medewerkers die nodig is om invulling te geven aan de nieuwe koers en alle nieuwe uitdagingen binnen de verzekeringsbranche zullen wij het komende jaar verder vormgeven en faciliteren. Ons beloningsbeleid is ingericht en gebaseerd op het integer, solide en klantgericht handelen van onze medewerkers, waar ook actief op gestuurd en beoordeeld wordt. De beloning van onze medewerkers bestaat vrijwel volledig uit vaste salarissen, die marktconform worden vastgesteld, afgeleid van de CAO voor het verzekeringsbedrijf. Afhankelijk van het totale bedrijfsresultaat van onze maatschappij is er een geringe variabele beloningscomponent mogelijk die voor het voltallige personeel inclusief de Raad van Bestuur gelijklopend is.

Risicoparaagraaf

Het beleid van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. ten aanzien van risicobeheersing en de mate waarin zij blootstaat aan die risico's evenals de mate waarin deze risico's door Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. worden gemitigeerd staan hieronder vermeld.

Deze analyse is uitgevoerd door de risicocommissie van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.. Daarnaast vormt het risicobeheersingmodel inclusief de risicobeheerstructuur een vast onderwerp in iedere vergadering met de Raad van Commissarissen en/of de auditcommissie van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. De PDAC cyclus (aangaan, analyse, beheersing, monitoring en bijsturing) is door deze werkwijze voldoende gewaarborgd.

De analyse is gedaan volgens de Firm-methode, een risicoanalysemethode, gericht op financiële instellingen. Op basis van de risicoanalysemethode FIRM- Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode- houdt De Nederlandsche Bank van ieder onder haar toezicht staande onderneming een systematisch risicoprofiel bij.

Risico gebaseerd toezicht

Risico gebaseerd toezicht richt zich op: solvabiliteit, liquiditeit, organisatie en beheersing en integere bedrijfsvoering.

Met de risicoanalyse wordt op een gestructureerde wijze in beeld gebracht:

- in hoeverre onder meer strategie, het beleid, de activiteiten van instellingen, de interne processen binnen de instellingen en de interactie van de instellingen met de buitenwereld kunnen leiden tot risico's; en
- in welke mate deze risico's door de instelling zelf worden onderkend en beheerst.

Om de analyse gestructureerd te kunnen uitvoeren zijn binnen FIRM de relevante bronnen van risico's, aangeduid als risicocategorieën, en de mogelijke vormen van interne beheersing, aangeduid als beheersingscategorieën, benoemd.

Binnen FIRM worden de volgende risicocategorieën onderscheiden.

Risicocategorieën

I Financiële risico's

Matching-/renterisico

Het valuta risico wordt gelopen als belegd wordt in vreemde valuta. Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is nagenoeg uitsluitend werkzaam in Nederland. Het valutarisico voor Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft betrekking op beleggingsposities van dochtermaatschappij Leon Re AG. Leon Re AG heeft een gering bedrag belegd in CHF. Het valutarisico wordt als gering gekwalificeerd. Bovendien is ultimo 2010 Leon Re AG als dochtermaatschappij geliquideerd waardoor het valutarisico is verdwenen. Het vermogen zal in het komende boekjaar dan ook worden getransfereerd naar Nederland.

De obligaties zijn zonder valutarisico, zij noteren volledig in euro's. Op twee posities na noteren de aandelen eveneens in euro's. Voor deze posities vindt omrekening naar euro's plaats. Het valutarisico speelt hier een beperkte rol. Bedoelde posities worden in de loop van 2011 afgebouwd.

De maatstaf voor rentegevoeligheid van obligaties wordt uitgedrukt in de term "duration". Deze bedraagt ultimo boekjaar 4,4. De modified duration (geeft het effect weer van een verandering van de marktrente) per ultimo 2010 is 5,6. De obligatiebeleggingsfondsen hebben geen vaste duration, deze zijn afhankelijk van hoe de fondsmanager belegt.

Het overzicht hieronder vermeldt de vrijval van de obligaties in de komende jaren:

Jaar	€
2011	126.000
2012	254.000
2013	156.000
2014	336.000
2017	316.000
2023	122.000
2024	200.000

Het renterisico op leningen u/g (uitgeleend geld) is het ondervinden van nadeel door een rentestijging. Aangezien het rentepercentage van de leningen verstrekt aan tussenpersonen beduidend hoger ligt dan de marktrente, is het renterisico laag te noemen.

Marktrisico

Het risico van veranderingen in de waarde van de (beleggings-)portefeuille als gevolg van wijzigingen in marktprijzen. De Raad van Bestuur heeft een beleggingsplan opgesteld welke jaarlijks wordt voorgelegd aan de Raad van Commissarissen. Door voldoende spreiding te realiseren over aandelen, obligaties, hypotheek, onroerende zaken, deposito's en deelnemingen is het beleggingsrisico aanvaardbaar.

Liquiditeitsrisico

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. maakt gebruik van meerdere banken. Het beleid van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is erop gericht dat activa snel omgezet kunnen worden in liquide middelen ten behoeve van korte termijn verplichtingen, zonder dat hierbij onaanvaardbare verliezen optreden.

Kredietrisico

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft zowel vorderingen op polishouders als op tussenpersonen en eventueel herverzekeraars. In de vorderingen op polishouders is geen significante concentratie van kredietrisico vastgesteld. Er is een maandelijkse controle op alle vorderingen, waarbij bij achterstand in betaling direct tot actie wordt overgegaan. In het algemeen heeft de doelgroep een hoge moraliteit en het aantal oninbare vorderingen is laag. De liquide middelen staan bij gerenommeerde Nederlandse banken. Het risico met betrekking tot het niet nakomen van verplichtingen door herverzekeraars wordt gemitigeerd door alleen zaken te doen met voldoende kredietwaardige herverzekeraars (tenminste A-rating volgens internationale rating bureaus) evenals door spreiding van het risico over meerdere herverzekeraars. De rekening courant saldi met tussenpersonen wordt bewaakt in relatie tot de omvang van de daarop plaats vindende boekingen. Aan een drietal tussenpersonen is een lening verstrekt. Hierop vinden maandelijkse aflossingen plaats. De aflossingsschema's worden daarbij tot op heden correct nageleefd.

Het kredietrisico voor obligaties wordt uitgedrukt in een rating. De laagste rating toegekend aan obligaties in de beleggingsportefeuille van de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is "A". Hiermee is de kans op ontvangst van rente en aflossing groot te noemen.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnische risico is het risico dat de omvang en het tijdstip van uitgaande kasstromen in verband met materiële risico's, zoals schadeclaims, niet overeenstemmen met de verwachtingen. De schadeportefeuille van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is voornamelijk vertegenwoordigd in de branche brand en in algemene aansprakelijkheid.

Risicobeleid

Er is een beperking van het verzekeringsrisico door aanwezigheid van een stelsel van procedures en criteria voor productontwikkeling, prudent acceptatiebeleid en een prudent schade-reserveringsbeleid. De ontwikkeling van de portefeuille wordt door de directie gevolgd. Periodiek worden rapportages opgesteld ten behoeve van de directie, waarin kostenontwikkeling, omzet, schade, portefeuillevolop, premies en aantallen, worden gerapporteerd.

Kenmerk van schadeverzekeringen is de volatiliteit in de schadelast. Een belangrijke factor voor het resultaat is een goede beheersing van de schadelast. Op preventie wordt zeer bewust gestuurd. Dit geldt tevens voor de schadebewaking. Een hoge schadefrequentie wordt zowel op polis- als op relatieniveau gesignaleerd en indien nodig wordt actie daarop ondernomen. Voor de vaststelling van schaden wordt gebruik gemaakt van gekwalificeerde expertisebureaus. Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. voert een antifraude beleid gebaseerd op het Fraudeprotocol dat is opgesteld door het Verbond van Verzekeraars.

De voorzieningen voor het schaderisico waaronder brand en aansprakelijkheid zijn gebaseerd op historische ervaringen met de schadeafwikkeling in de eigen tekening en worden per schadegeval individueel beoordeeld en vastgesteld. Een actieve schaderegeling en een prudent reserveringsbeleid staan hoog in het vaandel.

Samenstelling schadeverzekeringsportefeuille

Er zijn acceptatierichtlijnen opgesteld waaraan alle nieuwe aanvragen worden getoetst. Indien daar vanuit de acceptatierichtlijnen aanleiding voor is, wordt bij nieuwe aanvragen een risico-inspectie uitgevoerd. Iedere nieuwe klant wordt gescreend door FISH (Fraude en Informatie Systeem Holland). In geval van twijfel over het morele en/of technische risico zal altijd een nader onderzoek volgen. De risico's uit hoofde van de werkzaamheden worden door adequate functiescheiding gemitigeerd. Zo zijn polis invoer en poliscontrole gescheiden verantwoordelijkheden en gebeurt door verschillende medewerkers, evenals schadebehandeling en feitelijke betaling van schadepenningen.

Catastrofe

De concentratie van verzekeringstechnische risico's; het risico dat meerdere verzekerde objecten beschadigd raken ten gevolge van één oorzaak, zoals bijvoorbeeld een storm. Het risico van de schadeportefeuille van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is verspreid over heel Nederland. Concentratie van risico's komt binnen de branche Brand voor, waarbij het conflagratierisico een belangrijke factor speelt. De directie sluit diverse herverzekeringscontracten af. Het concentratierisico is voldoende afgedekt in het catastrofe herverzekeringscontract. Catastrofeschaden zoals storm worden ingekocht op basis van de kans van 1 op de 250 jaar). Schaden ten gevolge van terrorisme zijn herverzekerd via de pool van NHT (Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij Terrorismeschaden)

Frauderisico's schadeverzekeringsportefeuille

Onrechtmatig claimgedrag van polishouders komt relatief weinig voor. Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. hanteert een gedragscode en waarborgt middels interne procedures en autorisaties (bijvoorbeeld functiescheiding bij fiatting) dat de kans op interne fraude zeer gering is.

Beheersing risico's van de schadeverzekeringsportefeuille

De risico's worden beheerst door risicobeleid, inzicht in de betreffende factoren en door toetsing. Er is diversificatie en homogeniteit van de verzekerde risico's. Er is een herverzekeringsbeleid, onzekerheden worden vermeden door een goede procesbeheersing en goede bewakingsprocedures, en een duidelijke vastlegging van verzekerde risico's in overeenkomsten.

Herverzekeringsbeleid

Het herverzekeringsbeleid biedt bescherming van het vermogen tegen het optreden van schaden binnen de verzekeringportefeuille. Hierbij worden de verliezen die voortvloeien uit calamiteiten beperkt tot niveaus die passen bij het risicoprofiel. Het herverzekeringsbeleid wordt vastgesteld aan de hand van verschillende (risico) analyses op de diverse portefeuilles, de omvang van de portefeuille, de aard van de verzekeringstechnische risico's, de resultaten, de risicooversie en de financiële draagkracht van de onderneming.

Er is een eigen behoud onder de herverzekeringscontracten gekozen in overeenstemming met de omvang van de diverse portefeuilles. Er is een gefundeerd herverzekeringsprogramma van kracht, dat is geïntegreerd binnen het automatiseringssysteem. Zeer grote risico's worden vanuit risicoperspectief op individuele basis herverzekerd. Er is een afzonderlijk contract voor catastroferisico's. Het eigen behoud van zowel het exces of loss als het catastrofe programma is ten opzichte van 2009 ongewijzigd gebleven.

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft haar herverzekeringscontracten ondergebracht via een gerenommeerde makelaar bij diverse herverzekeraars. De selectie van herverzekeraars is gebaseerd op verschillende criteria zoals creditrating, duurzaamheid in relatie, en het realiseren van spreiding van het panel van herverzekeraars.

II Niet financiële risico's

Omgevingsrisico

De strategie van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is erop gericht de omvang van de portefeuille c.q. het premie-inkomen verantwoord te laten groeien. Een substantiële groei is nodig om de zelfstandige positie op lange termijn te waarborgen. Een voortdurend veranderende omgeving biedt kansen, maar vereist ook aanpassingen van de bestaande producten en de ontwikkeling van nieuwe producten. Het anticiperen op die veranderingen behoort tot goed ondernemerschap, maar de omvang en de impact van de veranderingen vormen een risico dat extra aandacht vergt.

Operationeel risico

Operationele risico's kunnen worden omschreven als verliezen die ontstaan als gevolg van falende systemen, het niet aanwezig zijn of niet werken van de interne controle/beheersingsmaatregelen of door menselijk gedrag.

Voor de administratieve processen geldt dat deze zijn beschreven en voor een ieder binnen de organisatie toegankelijk zijn. De administratie (polis, schade en financieel) vindt plaats binnen een softwarepakket van een gerenomeerd systeemhuis binnen de branche. De risico's wat betreft de werkzaamheden worden door adequate functiescheiding beperkt. Polisinvoer en poliscontrole zijn gescheiden verantwoordelijkheden en gebeurt door verschillende medewerkers. Iedere excasso wordt gecontroleerd en gefiatteerd door de directie en controller voordat de betaling wordt gedaan. Er is een functiescheiding tussen het voorbereiden van de betaling en het betaalbaar stellen.

Op het gebied van kwaliteitsmanagement en procesmanagement heeft Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. een automatiseringstool aangeschaft die de organisatie in staat stelt om al haar bedrijf- en werkprocessen op eenvoudige en eenduidige wijze te beschrijven, te modelleren en te publiceren. Door de mogelijkheid deze processen in relatie te brengen met risico's en interne of externe wet- en regelgeving biedt deze tool tevens ondersteuning op gebieden als Risk Management en Compliance.

De tool geeft het management beter inzicht in de processen op strategisch en tactisch niveau, ondersteunt de medewerkers met de uitvoering van de processen op operationeel niveau en moet leiden tot:

- Verhoging van efficiency van medewerkers en organisatie
- Verbetering van transparantie in procesgang
- Borging van kennis
- Vergroting van committent van de medewerkers
- Realisering van Compliance met wet- en regelgeving

Uitbestedingsrisico

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft haar salarisverwerking uitbesteed aan ADP, die een SAS verklaring afgeeft. Ook de automatisering is uitbesteed, zoals genoemd onder IT-risico. Daarnaast heeft Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. ook samenwerkingsovereenkomsten met gevolmachtigd agenten. Deze agenten mogen binnen gestelde grenzen voor rekening en risico van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. het verzekeringsbedrijf uitoefenen. Met de gevolmachtigden zijn er service level agreements (SLA's) overeengekomen, waarin nadere afspraken zijn gemaakt ten aanzien van limieten, branches, schaderegeling en waarin rapportagemodellen zijn opgenomen. Jaarlijks wordt door middel van een audit beoordeeld of de volmacht op een juiste wijze wordt uitgevoerd.

IT- risico

IT-risico's hebben te maken met de gevoeligheid voor een ontoereikende IT-infrastructuur (hardware, netwerken, software, gegevens en processen), waardoor bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende worden ondersteund.

De ICT is in 2009 op andere wijze georganiseerd. Hiermee is een belangrijke stap gezet naar centralisering van ICT kennis en vaardigheden. Tevens is een betere aansluiting en monitoring van de uitbestedingpartner gewaarborgd. Er wordt veel aandacht besteed aan het terugdringen van operationele risico's. Naar aanleiding van de beoordeling van de ICT uitwijkmogelijkheden in 2008 zijn aanvullende interne beheersmaatregelen getroffen. Alle kritische bedrijfsapplicaties zijn in kaart gebracht, beoordeeld en in een uitwijk-testplan betrokken. Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. maakt gebruik van moderne hard- en software. De server waarop de polis- en financiële administratie draait, heeft harde schijven in RAID opstelling met een noodstroomvoorziening. Dagelijks wordt een volledige back-up verzorgd. De back-up tape wordt buiten het pand bewaard. Er is een uitwijk functionaliteit bij onze software leverancier inclusief vier werkplekken. In de testomgeving worden upgrades getest. Langdurige uitval van de server wordt voorkomen door middel van een continuïteitscontract bij de leverancier. Doorlopend vindt uitgebreid systeembeheer plaats. De toegang tot het netwerk is beveiligd door een unieke gebruikersnaam en wachtwoord. Autorisaties zijn gekoppeld aan de functie en de applicatiebeheerder kent deze autorisaties toe.

Integriteitsrisico

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. streeft maatschappelijk verantwoord ondernemen na, in de overtuiging dat dit voor haar klanten en het bedrijf de beste waarborgen biedt voor een zekere toekomst, ook op de langere termijn. Naleving van wetten en regels is daarbij een voorwaarde. In navolging van 2009 hebben er in 2010 wederom interne compliance bijeenkomsten plaatsgevonden. Doel van deze bijeenkomst is het periodiek informeren over zelfregulerende afspraken c.q. interne procedures op het gebied van een integere bedrijfsvoering. Alle medewerkers zijn op de hoogte gesteld van de verschillende gedragscodes en richtlijnen. Onderwerpen die onder andere aan bod zijn gekomen waren; gedragscode verzekeraars, mededinging, gedragscode geïnformeerde verlenging en contractstermijnen, gedragscode verwerking persoonsgegevens, gedragscode letselschade, fraudeprotocol en de klachtenprocedure. Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft in 2010 wederom deelgenomen aan een assessment van het Verbond Van Verzekeraars, uitgevoerd door Stichting Toetsing Verzekeraars.

Het doel van deze toetsing is een betere naleving van de bindende zelfregulering van de leden van het verbond en een betere bijdrage leveren aan het herstellen van het vertrouwen in verzekeraars.

Juridisch risico

Dit zijn risico's die samenhangen met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving en het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie. Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is goed op de hoogte van de wet- en regelgeving die voor haar van toepassing is. Relevante veranderingen worden snel onderkend en goed binnen de organisatie gecommuniceerd.

Voor complexere (juridische) zaken wordt advies ingewonnen bij gerenommeerde externe juristen.

In de eerste drie maanden van het nieuwe boekjaar hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan die hier moeten worden vermeld.

27 april 2011

S. Hijlkema, voorzitter Raad van Bestuur

B.P. Posthumus, lid Raad van Bestuur

Jaarrekening

- Geconsolideerde jaarrekening
- Enkelvoudige jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening

- Geconsolideerde balans
- Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- Geconsolideerd kasstroomoverzicht
- Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2010

resultaatbestemming)		Toelichting	31.12.2010	31.12.2009
Actief			€	€
Beleggingen		1.		
Terreinen en gebouwen:				
Voor eigen gebruik			1.850.000	1.800.000
Overige terreinen en gebouwen			4.220.150	3.220.886
			<u>6.070.150</u>	<u>5.020.886</u>
Overige financiële beleggingen:				
Aandelen en aandelenfondsen			6.636.200	6.362.548
Obligaties en obligatiefondsen			1.548.342	2.199.092
Vorderingen uit hypothecaire leningen			1.490.148	619.090
Vorderingen uit andere leningen			1.657.076	1.863.381
Deposito's bij kredietinstellingen			1.444.190	1.900.231
			<u>12.775.956</u>	<u>12.944.342</u>
			18.846.106	17.965.228
Vorderingen				
Vorderingen uit directe verzekering op:				
Verzekeringnemers			8.816	31.552
Tussenpersonen			61.534	84.895
Verzekeringsmaatschappijen			28.738	3.411
Herverzekeraars			174.257	156.740
Overige vorderingen	2.		7.943	8.459
Belastingen	3.		375.146	141.882
			<u>656.434</u>	<u>426.939</u>
Overige activa				
Materiële vaste activa	4.		213.550	489.900
Liquide middelen	5.		1.278.554	860.656
			<u>1.492.104</u>	<u>1.350.556</u>
Overlopende activa				
Lopende rente en huur			86.126	102.933
Overlopende acquisitiekosten			13.969	107.367
Overige overlopende activa			63.039	28.491
			<u>163.134</u>	<u>238.791</u>
			<u>21.157.778</u>	<u>19.981.514</u>

Passief	Toelichting	31.12.2010	31.12.2009
		€	€
Groepsvermogen		<u>16.337.471</u>	<u>15.334.426</u>
		16.337.471	15.334.426
Technische voorzieningen			
Voor niet verdiende premies:	6.		
Bruto		96.716	362.304
Herverzekeringsdeel		<u>-24.308</u>	<u>-24.326</u>
		<u>72.408</u>	<u>337.978</u>
Voor te betalen schade:	7.		
Bruto		1.426.283	1.388.119
Herverzekeringsdeel		<u>-296.648</u>	<u>-244.610</u>
		<u>1.129.635</u>	<u>1.143.509</u>
		1.202.043	1.481.487
Voorzieningen			
Belastingen	8.	2.363.552	2.325.823
Overige	9.	<u>10.714</u>	<u>11.028</u>
		2.374.266	2.336.851
Schulden			
Schulden uit directe verzekeringen:			
Verzekeringsmaatschappijen		2.167	81.542
Tussenpersonen		165.811	97.835
Verzekeringnemers		151.589	6.063
Herverzekeraars		48.894	111.181
Belastingen en sociale lasten	10.	84.099	92.086
Overige schulden	11.	<u>421.934</u>	<u>439.580</u>
		874.494	828.287
Overlopende passiva	12.	369.504	463
		<u>21.157.778</u>	<u>19.981.514</u>

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2010

	Toe- lichting	2010	2009
		€	€
Technische rekening schadeverzekering			
Verdiende premies eigen rekening			
Brutopremies		5.197.692	5.619.267
Herverzekeringspremies		<u>-1.526.383</u>	<u>-1.422.694</u>
		<u>3.671.309</u>	<u>4.196.573</u>
Wijziging technische voorzieningen niet-verdiende premies:			
Bruto		265.588	45.091
Aandeel herverzekeraars		<u>-17</u>	<u>-3.066</u>
		<u>265.571</u>	<u>42.025</u>
		3.936.880	4.238.598
Van niet-technische rekening toegekende opbrengst uit beleggingen		447.200	265.007
Schaden eigen rekening			
Brutoschaden		2.614.028	1.643.403
Aandeel herverzekeraars		<u>-567.221</u>	<u>-226.738</u>
		<u>2.046.807</u>	<u>1.416.665</u>
Wijziging voorziening te betalen schaden:			
Bruto	13.	38.164	475.727
Aandeel herverzekeraars		<u>-52.038</u>	<u>-127.292</u>
		<u>-13.874</u>	<u>348.435</u>
		2.032.933	1.765.100
		2.351.147	2.738.505
Bedrijfskosten			
Acquisitiekosten		873.466	1.018.524
Wijziging overlopende acquisitiekosten		<u>95.898</u>	<u>15.594</u>
		969.364	1.034.118
Beheers- en personeelskosten en afschrijvingen materiële vaste activa	14.	2.351.132	2.434.558
Commissie en winstdelingen ontvangen van herverzekeraar		<u>-180.457</u>	<u>-158.679</u>
Resultaat technische rekening Schadeverzekering	15.	-788.892	-571.492

Niet technische rekening

	Toe- lichting	2010	2009
			€
Resultaat technische rekening			
Schadeverzekering		-788.892	-571.492
Opbrengsten uit beleggingen			
Terreinen en gebouwen		315.962	308.185
Overige beleggingen	16.	433.057	431.926
Waardeveranderingen van beleggingen	17.	1.140	201.789
Gerealiseerde winst op beleggingen	18.	<u>774.338</u>	<u>190.278</u>
		1.524.497	1.132.178
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	19.	-48.275	-57.138
Waardeveranderingen van beleggingen	17.	-	-1.173
Gerealiseerd verlies op beleggingen	18.	<u>-</u>	<u>-1.218</u>
		-48.275	-59.529
Overige niet technisch resultaat			
Overige niet technische baten		146.832	138.760
Beheers- en personeelskosten		<u>-146.832</u>	<u>-138.760</u>
		-	-
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening		<u>-447.200</u>	<u>-265.007</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuit- oefening voor belastingen		240.130	236.150
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (bate respectievelijk laste)	20.	<u>-150.516</u>	<u>48.001</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuit- oefening na belastingen		<u><u>89.614</u></u>	<u><u>284.151</u></u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2010

	2010	2009
		€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Netto winst	89.614	284.151
Mutatie technische voorziening eigen rekening	-279.444	306.411
Mutatie overige voorzieningen	-314	-7.919
Betaalde goodwill	-	-8.198
Afschrijving bedrijfsmiddelen	127.447	147.879
Mutatie belastinglatentie	-161.879	-170.233
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	415.248	-243.579
Mutatie overlopende acquisitiekosten	93.398	-14.258
Ongerealiseerde resultaten	-	-231.589
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-247.236	-107.364
Overige mutaties	30	-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	36.864	-44.699
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings- en aankopen:		
Aankoop minderheidsbelang	-	-78.521
Beleggingen in terreinen en gebouwen	-4.000	-
Beleggingen in aandelen en obligaties	-68.000	-670.000
Overige beleggingen	-875.000	-1.008.000
Materiële vaste activa	-140.964	-156.595
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen:		
Beleggingen in terreinen en gebouwen	21.000	-
Beleggingen in aandelen en obligaties	665.000	189.000
Overige beleggingen	666.000	993.016
Materiële vaste activa	116.998	31.564
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	381.034	-699.536
Transport	417.898	-744.235

	2010	2009
	€	€
Transport	417.898	-744.235
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie in liquide middelen	417.898	-744.235
Liquide middelen 1 januari	860.656	1.604.891
Liquide middelen 31 december	1.278.554	860.656
Mutatie in liquide middelen	417.898	-744.235

Overzicht van het totaalresultaat geconsolideerd 2010

	2010	2009
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat na belastingen	89.614	284.151
Afwaardering/herwaardering financiële vaste activa	913.431	756.076
Afwaardering goodwill	-	-277.011
Cumulatief effect stelselwijzigingen	-	686.422
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen als onderdeel van het groepsvermogen	913.431	1.165.487
Totaalresultaat	1.003.045	1.449.638

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek 2 Titel 9 afdeling 14, de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 605 Verzekeringsmaatschappijen en de Wet op het financieel toezicht (Wft). De jaarrekening is opgemaakt op 27 april 2011.

Consolidatie

De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld.

Onder groepsmaatschappijen wordt verstaan die maatschappijen waarmee een economische eenheid wordt gevormd en waarin een beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend.

Volledig geconsolideerde maatschappijen

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen de volgende dochtermaatschappijen:

Statutaire naam:	Statutaire vestiging:	Aandeel:	
Leon Holding B.V.	Leeuwarden	100%	
Assurantie Kompas B.V.	Leeuwarden	100%	dochter Leon Holding B.V.
Leon Vastgoed B.V.	Leeuwarden	100%	geliquideerd per 21.12.2010
Leon Re AG	Zug (Zwitserland)	100%	geliquideerd per 29.12.2010

Voor de groepsmaatschappijen heeft Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. geen aansprakelijkheidstellingen overeenkomstig artikel 2:403 BW afgegeven.

Vreemde valuta

Activa en passiva luidend in vreemde valuta worden omgerekend tegen de op balansdatum geldende koersen. De gerealiseerde en ongerealiseerde verschillen uit hoofde van omrekening worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Koersverschillen met betrekking tot de beginbalans van de buitenlandse deelnemingen worden verwerkt in het eigen vermogen.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- Een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- Het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Beleggingen

De beleggingen in terreinen en gebouwen, aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Ongerealiseerde winsten op beleggingen worden, rekening houdend met latente belastingverplichtingen, rechtstreeks ten gunste van de herwaarderingsreserve gebracht. Waardeverminderingen worden ten laste van de herwaarderingsreserve verantwoord. Indien het saldo van de herwaarderingsreserve voor de betreffende beleggingen in enig jaar niet meer toereikend is, worden de verliezen ten laste van de winst-en-verliesrekening verantwoord. Gerealiseerde koersresultaten op beleggingen en bijbehorende financiële instrumenten worden bij verkoop ten gunste/ten laste van de winst-en-verliesrekening verantwoord.

De bepaling van de actuele waarde is voor de diverse categorieën activa als volgt:

Terreinen en gebouwen

Vrijwillige onderhandse verkoopwaarde in verhuurde of verpachte staat. De waarde wordt getaxeerd door een onafhankelijk deskundige. Deze taxaties vinden elke drie jaar plaats. Bij renovatie van of vernieuwingen aan belegde onroerende goederen worden de aan deze onroerende goederen aangebrachte verbeteringen geactiveerd, indien de verbeteringen een hogere rendementswaarde met zich meebrengen. De activering is begrensd tot maximaal het bedrag van de taxatiewaarde na renovatie of vernieuwing minus het bedrag van de taxatiewaarde voor renovatie of vernieuwing.

Aandelen en obligaties

Aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen beurswaarde.

Vorderingen uit hypothecaire leningen

Alle hypothecaire leningen worden opgenomen tegen aflossingswaarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid, bepaald op basis van individuele beoordeling.

Vorderingen uit andere leningen

De leningen worden opgenomen tegen aflossingswaarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid, bepaald op basis van individuele beoordeling.

Deposito's bij kredietinstellingen

Alle deposito's bij kredietinstellingen worden opgenomen tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid, bepaald op basis van individuele beoordeling.

Vorderingen

Vorderingen op derden worden opgenomen tegen nominale waarde, zonodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. De voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de posten. De vorderingen inzake premies worden genomen op het moment van de polisdatum.

Overige activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzonder waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Technische voorzieningen

Premies

De voorziening voor onverdiende premies betreft het nog niet verdiende gedeelte van de in het verslagjaar in rekening gebrachte premies eigen rekening.

Schaden

De voorziening voor te betalen schaden is voor de per balansdatum nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande jaren. De vaststelling geschiedt stelselmatig post voor post rekening houdend met nog niet gemelde schadegevallen. Bij de bepaling van de voorziening is tevens rekening gehouden met nog te maken schadebehandelingskosten.

Uitkomst toereikendheidstoets

Op basis van de uitloopresultaten van de schadereserve over de voorgaande jaren en het consistent toegepaste reserveringsbeleid wordt de voorziening voor te betalen schaden toereikend geacht.

Voorzieningen

Belastingen

Voor alle belastbare tijdelijke verschillen wordt een latente belastingverplichting opgenomen. Voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn voor verrekening.

De waardering van latente belastingverplichtingen en -vorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de groep, per balansdatum, voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van activa, voorzieningen, schulden of overlopende passiva. De latente belastingverplichtingen en -vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De (niet-)latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien is voldaan aan de algemene voorwaarden voor saldering

Pensioenen

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of

werknemer, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting

Jubileumuitkeringen

De verplichting voor uitgestelde personeelsbeloningen/jubileumuitkeringen wordt jaarlijks op balansdatum berekend. Het betreft de contante waarde van de toekomstige verplichting berekend op basis van 3% rente.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Kosten en schaden worden in acht genomen zodra zij kunnen worden geconstateerd.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt.

Nog niet vastgestelde schaden worden voor het geschatte schadebedrag opgenomen. Onder geboekte premies worden verstaan de polispremies na aftrek van storni.

Keuzedividenden in de vorm van aandelen worden voor het zogenoemde gemiste contante dividend opgenomen. De resultaten uit beleggingen worden voor zover het betreft de opbrengsten verantwoord onder "opbrengst beleggingen". Niet gerealiseerde vermogenswinsten of -verliezen worden toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve. Indien het saldo van de herwaarderingsreserve voor de betreffende beleggingen in enig jaar niet meer toereikend is, worden de verliezen verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder "waardeveranderingen van beleggingen".

Bij toevoegingen aan de herwaarderingsreserve wordt eerst een bedrag afgezonderd voor latente belastingen. Gerealiseerde herwaarderingsreserves worden, rekening houdend met latente belastingen, verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder "gerealiseerde winst op beleggingen".

De toerekeningen van de niet technische rekening naar de technische rekening en omgekeerd wordt bepaald naar werkelijke kosten.

De toerekening van een deel van de opbrengsten beleggingen uit de niet technische aan de technische rekening wordt bepaald op basis van het deel van het eigen vermogen dat het gemiddelde vormt van de vereiste en de noodzakelijk geachte solvabiliteit.

Belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten.

Presentatiecorrecties

In 2010 is de toerekening van kosten gewijzigd. In de winst-en-verliesrekening worden de totale bedrijfskosten als zodanig gepresenteerd enkel onder aftrek van kosten toegerekend aan de overige baten in de niet technische rekening. In vorige boekjaren werd tevens een deel van de kosten toegerekend aan acquisitiekosten en een deel aan beleggingslasten. De vergelijkende cijfers zijn conform de gewijzigde toerekening aangepast.

In 2010 wordt het volledige saldo aan deposito's verantwoord onder de financiële vaste activa. In vorige boekjaren werd een deel van deze belegging afgesplitst en toegevoegd aan de liquide middelen. De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

Bedrijfstechnische gegevens.

Herverzekering

Voor de herverzekering van risico's zijn hoofdzakelijk non-proportionele en facultatieve herverzekeringscontracten afgesloten. Om het risico van calamiteiten te beperken zijn "catastrofe"-contracten afgesloten.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden geschouwd als zeer liquide beleggingen.

Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Winstbelastingen, ontvangen intrest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in de groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

1. Beleggingen

De ontwikkeling van de beleggingen (in duizenden euro's) is als volgt:

	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Aandelen	Obliga- ties	Vorderin- gen uit hypothe- caire leningen	Vorde- ringen uit andere leningen	Deposi- to's bij krediet- instel- lingen	Totaal
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Boekwaarde 1 januari	1.800	3.221	6.363	2.199	619	1.863	1.900	17.965
Aankopen/verstrekkingen			68		875			943
Waardevermeerdering			1					1
Herrubricering	176							176
Gerealiseerde winst		418	344	12				774
Herwaardering		1.218	507	13				1.738
Totaal vermeerderingen	176	1.636	920	25	875	-	-	3.632
Verkopen/aflossingen		456	347	675	4	206	456	2.144
Waardevermindering								-
Gerealiseerd verlies								-
Herwaardering	126	181	300					607
Totaal verminderingen	126	637	647	675	4	206	456	2.751
Boekwaarde 31 december	1.850	4.220	6.636	1.549	1.490	1.657	1.444	18.846

Overige terreinen en gebouwen

In 2010 is voor een agrarisch beleggingsobject een verkoopovereenkomst gesloten waarbij de feitelijke en juridische levering in 2011 zal plaatsvinden. Het betreffende actief is in verband met deze afspraak ultimo 2010 gewaardeerd conform de overeengekomen verkoopprijs waardoor er in 2010 een substantiële herwaardering van dit object heeft plaatsgevonden.

Hypothecaire leningen

De hypothecaire leningen hebben betrekking op personeelsleden. Het verleende kortingspercentage is veelal twee procent.

Deposito's bij kredietinstellingen

	31.12.2010	31.12.2009
	€	€
Handelsbanken (deposito's)	1.267.976	1.754.320
Roparco	176.214	145.911
	<u>1.444.190</u>	<u>1.900.231</u>

De deposito's per 31 december 2010 hebben een looptijd van minder dan een jaar.

De verkrijgingsprijzen van de activa die gewaardeerd zijn op actuele waarde zijn:	<u>31.12.2010</u>
	€
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.709.235
Overige terreinen en gebouwen	1.201.776
Aandelen	2.146.323
Obligaties	1.438.316

Vorderingen

2. Overige vorderingen

De overige vorderingen hebben een looptijd van minder dan een jaar.

3. Belastingen	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	44.321	124.153
Dividendbelasting	16.007	17.270
Vennootschapsbelasting deelneming	314.818	459
Balans ultimo boekjaar	<u>375.146</u>	<u>141.882</u>

Overige activa

4. Materiële vaste activa

Het verloop en de specificatie van deze post is als volgt:

	<u>Info verw. apparatuur</u>	<u>Assurantie software</u>	<u>Kantoor- inventaris</u>	<u>Vervoer- middelen</u>	<u>Huurders- belang</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	72.449	93.055	18.172	107.523	198.701	489.900
Bij:						
Aanschaffingen	3.159	36.785	56.085	44.935	-	140.964
Af:						
Afschrijvingen	16.605	37.066	12.484	35.460	25.832	127.447
Herrubricering					172.869	172.869
Verkoop/Afschaffing	-	-	-	116.998	-	116.998
Boekwaarde per 31 december	<u>59.003</u>	<u>92.774</u>	<u>61.773</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>213.550</u>
Cum. afschrijving per 31 december	<u>59.865</u>	<u>575.623</u>	<u>51.861</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>687.349</u>
Afschrijvingspercentage	<u>20%</u>	<u>20%</u>	<u>20%</u>	<u>20%</u>	<u>10%</u>	

5. Liquide middelen

	2010	2009
	€	€
Kas	525	190
Bank	1.278.029	860.466
	<u>1.278.554</u>	<u>860.656</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de maatschappij.

Technische voorzieningen

6. Premies

Een deel van de premietermijnen is niet gelijk aan het boekjaar. Vooruitontvangen premies worden op de balans onder dit hoofd gepassiveerd. De premies herverzekeraar betreft het aandeel van de herverzekeraar in de vooruitontvangen premies. De voorziening heeft een kortlopend karakter.

7. Schaden

Dit betreft het totaal van de schaden gemeld in het boekjaar waarvan het schadebedrag per balansdatum nog niet volledig vastgesteld kon worden. Deze schaden zijn opgenomen voor het geschatte schadebedrag. Daarnaast is in de reserve rekening gehouden met de interne afwikkelingskosten die met deze schaden samenhangen. De schade-uitkeringen herverzekeraars betreft het aandeel van de nog te betalen schaden van herverzekeraars. De voorziening heeft in het algemeen een kortlopend karakter.

Het verloop is als volgt:

	2010		2009	
		€		€
	Bruto	Herverzekerings- -deel	Bruto	Herverzekerings- -deel
Balans per 1 januari	1.388.119	244.610	912.392	117.319
Betaald vorige tekenjaren	-754.923	-44.364	-540.839	-55.780
Vrijval/toevoeging vorige tekenjaren	-112.750	2.340	94.660	140.522
Schadereserve oude tekenjaren ultimo boekjaar	520.446	202.586	466.213	202.061
Schadereserve huidige tekenjaar	905.837	94.062	921.906	42.549
Balans per 31 december	<u>1.426.283</u>	<u>296.648</u>	<u>1.388.119</u>	<u>244.610</u>

Voorzieningen

8. Belastingen

De belastinglatentie is berekend tegen het nominale vennootschapsbelastingtarief van 25% (2009: 25,5%).

	2010	2009
	€	€
Het verloop is als volgt:		
Balans per 1 januari	2.325.823	2.097.460
Dotatie	37.729	228.363
Balans per 31 december	<u>2.363.552</u>	<u>2.325.823</u>

De latente belastingschuld heeft betrekking op belastbare tijdelijke verschillen tussen fiscale en commerciële waardering ten aanzien van beleggingen, materiële vaste activa en egalisatiereserve.

9. Overige voorzieningen

Voorziening jubileum uitkering

Dit betreft de voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Disconteringsvoet 3%;
- Salarisstijging 1,5%;
- Blijfkans: overeenkomstig ervaringscijfers van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.

	31.12.2010	31.12.2009
	€	€
De voorziening jubileum uitkeringen is als volgt samengesteld:		
Balans per 1 januari	11.028	18.947
Vrijval	-314	-7.919
Balans per 31 december	<u>10.714</u>	<u>11.028</u>

De voorziening heeft in het algemeen een langlopend karakter.

Schulden

10. Belastingen en sociale lasten

Assurantebelasting	6.082	5.055
Loonheffingen	72.677	65.129
Vennootschapsbelasting deelneming	5.340	21.902
Balans 31 december	<u>84.099</u>	<u>92.086</u>

11. Overige schulden

Onder overige schulden is een bedrag van € 21.065 opgenomen wegens nog te betalen aankoop onroerend goed. Dit betreft de contante waarde van nog gedurende 9 jaar verschuldigde termijnen.

De overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Overige schulden	31.12.2010	31.12.2009
	€	€
Pensioenen	144.912	276.903
Salarissen en overige vergoedingen	161.716	30.065
Investering onroerend goed	21.065	23.302
Overig	94.241	109.310
Balans 31 december	<u>421.934</u>	<u>439.580</u>

12. Overlopende passiva

Vooruit ontvangen premie	354.480	-
Overig	15.024	463
Balans 31 december	<u>369.504</u>	<u>463</u>

Overige toelichtingen

Informatie inzake ontvangen en gestelde zekerheden

Er zijn door de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. voor een bedrag van € 1.134

(2009: € 1.134) zekerheden gesteld in de vorm van bankgaranties. De ontvangen zekerheden voor de hypothecaire vorderingen in de vorm van hypothecaire inschrijvingen bedraagt € 2.457.657 (2009: € 1.097.657).

Niet in de balans opgenomen regelingen

Software

De Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is voor een jaarlijks bedrag van € 147.872 verplichtingen aangegaan voor het onderhoud van assurantie software.

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.

De Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. neemt deel aan de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. Op basis van het deelnemerspercentage staat de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. in de eerste layer garant voor een bedrag van € 49.873.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract.

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft een sale-and-leaseback transactie uitgevoerd met betrekking tot het wagenpark. Het daarbij gerealiseerde boekverlies van € 38.997 wordt opgenomen als overlopende actiefpost en in verhouding tot de leasebetalingen ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht over de periode gedurende welke het actief naar verwachting zal worden gebruikt. De looptijd van de verplichting korter dan 1 jaar bedraagt € 36.074 en het saldo met een looptijd langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar is € 46.333.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

13. Uitloopresultaten voorziening bruto schaden

Boekjaar Branche	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
	Brand €000	€000	AVP €000	€000	Overig €000	€000	Totaal €000	€000
Schadejaar								
-1	116	125	5	1	-4	6	117	132
-2	5	-21	-12	-13	-11	7	-18	-27
-3	-9	22	3	-12	28	-23	22	-13
Ouder	-6	4	-5	-191	3	1	-8	-186
Totaal	106	130	-9	-215	16	-9	113	-94

Uitloopresultaten voorziening schaden na herverzekering

Boekjaar Branche	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
	Brand €000	€000	AVP €000	€000	Overig €000	€000	Totaal €000	€000
Schadejaar								
-1	114	119	1	1	-4	7	111	127
-2	6	-23	-10	-9	-11	-27	-15	-59
-3	-9	21	3	-3	28	-23	22	-5
Ouder	-5	-	-1	-19	3	-	-3	-19
Totaal	106	117	-7	-30	16	-43	115	44

14. Beheers- en personeelskosten en afschrijvingen

	2010	2009
	€	€
Personeelskosten	1.515.245	1.549.976
Overige bedrijfskosten	855.269	875.464
Afschrijvingen materiële vaste activa	127.450	147.878
Toegerekende opbrengsten bemiddeling	-146.832	-138.760
	<u>2.351.132</u>	<u>2.434.558</u>

Specificatie personeelskosten:

Salarissen	1.095.450	1.036.600
Sociale lasten	73.829	57.870
Pensioenkosten	239.192	322.416
Overige personeelskosten	106.774	133.090
	<u>1.515.245</u>	<u>1.549.976</u>

15. Resultaat technische rekening

Het technisch resultaat is toe te rekenen aan een aantal branchegroepen. Het technische resultaat van de drie belangrijkste groepen is als volgt:

Technische rekening

	Brand	Algemene aansprakelijkheid	Transport
	€000	€000	€000
Verdiende premies eigen rekening	3.786	90	28
Van niet-technische rekening toegekende opbrengsten uit beleggingen	420	17	1
Schaden eigen rekening	-1.990	-8	-8
Totaal bedrijfskosten	-2.948	-84	-12
Resultaat technische rekening	<u>-732</u>	<u>15</u>	<u>9</u>
Herverzekeringssaldo	696	15	0

Werknemers

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. en haar groepsmaatschappijen hadden in 2010 gemiddeld, berekend op fulltime basis 18 werknemers in dienst (2009: 18).

Niet technische rekening

16. Overige beleggingen

	2010	2009
	€	€
Rente obligaties	63.729	74.947
Dividend aandelen	167.902	150.890
Rente hypotheek	23.551	22.316
Rente deposito's	50.480	61.353
Rente leningen	98.580	110.146
Rente banken	2.066	7.624
Diversen	26.749	4.650
	<u>433.057</u>	<u>431.926</u>

17. Waardeveranderingen beleggingen

Waardeverandering (opbrengst):

Aandelen	1.140	138.164
Obligaties	-	63.625
	<u>1.140</u>	<u>201.789</u>

Waardeverandering (last):

Obligaties	-	-1.173
	<u>-</u>	<u>-1.173</u>

18. Gerealiseerd resultaat beleggingen

	2010	2009
	€	€
Gerealiseerde winst:		
Aandelen	344.363	189.334
Obligaties	12.253	-
Onroerend goed	417.722	944
	<u>774.338</u>	<u>190.278</u>
Gerealiseerd verlies:		
Aandelen	-	-1.218
	<u>-</u>	<u>-1.218</u>

19. Beheerskosten en rentelasten

Kosten beheer en exploitatie	27.663	40.483
Overige kosten	20.612	16.655
	<u>48.275</u>	<u>57.138</u>

20. Belastingen

Acute belastinglast	-96.198	-38.235
Nagekomen belastingen eerdere jaren	-	71.525
Belasting beëindiging activiteiten Leon Re AG	-216.197	-
Opname latente belasting compensabele verliezen deelneming	131.627	-
Mutatie voorziening latente vennootschapsbelasting	30.252	14.711
	<u>-150.516</u>	<u>48.001</u>

Enkelvoudige jaarrekening

- Enkelvoudige balans
- Enkelvoudige winst-en-verliesrekening
- Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans per 31 december 2010

(na resultaatbestemming)

	Toelichting	31.12.2010	31.12.2009
		€	€
Actief			
Beleggingen	1.		
Terreinen en gebouwen:			
Gebouwen en terreinen voor eigen gebruik		1.850.000	0
Overige terreinen en gebouwen		4.220.150	3.220.886
		<u>6.070.150</u>	<u>3.220.886</u>
Beleggingen in groepsmaatschappijen	2.	<u>1.585.901</u>	<u>5.797.088</u>
Overige financiële beleggingen:			
Aandelen en aandelenfondsen		6.636.200	5.108.654
Obligaties en obligatiefondsen		1.548.342	1.683.104
Vorderingen uit hypothecaire leningen		1.490.148	619.090
Vorderingen uit andere leningen		219.065	225.150
Deposito's bij kredietinstellingen		1.444.190	1.900.231
		<u>11.337.945</u>	<u>9.536.229</u>
		18.993.996	18.554.203
Vorderingen			
Vorderingen uit directe verzekering op:			
Verzekeringnemers		8.816	31.552
Tussenpersonen		61.535	84.895
Verzekeringsmaatschappijen		28.738	3.411
Herverzekeraars		174.257	156.740
Overige vorderingen		7.943	8.121
Belastingen		<u>375.146</u>	<u>141.423</u>
		656.435	426.142
Overige activa			
Materiële vaste activa		213.550	489.900
Liquide middelen		<u>1.262.290</u>	<u>137.046</u>
		1.475.840	626.946
Overlopende activa			
Lopende rente en huur		86.126	95.630
Overlopende acquisitiekosten		13.969	107.367
Overige overlopende activa		<u>63.039</u>	<u>28.491</u>
		163.134	231.488
		<u>21.289.405</u>	<u>19.838.779</u>

Passief	Toelichting	31.12.2010	31.12.2009
		€	€
Eigen vermogen	3.		
Herwaarderingsreserve		6.466.947	5.553.516
Overige reserves		<u>9.870.524</u>	<u>9.780.910</u>
		16.337.471	15.334.426
Technische voorzieningen			
Voor niet verdiende premies:			
Bruto		96.716	362.304
Herverzekeringsdeel		<u>-24.308</u>	<u>-24.326</u>
		<u>72.408</u>	<u>337.978</u>
Voor te betalen schade:			
Bruto		1.426.283	1.388.119
Herverzekeringsdeel		<u>-296.648</u>	<u>-244.610</u>
		<u>1.129.635</u>	<u>1.143.509</u>
		1.202.043	1.481.487
Voorzieningen			
Belastingen		2.495.179	1.935.975
Overige		<u>10.714</u>	<u>11.028</u>
		2.505.893	1.947.003
Schulden			
Schulden uit directe verzekeringen:			
Verzekeringsmaatschappijen		2.167	81.542
Tussenpersonen		165.811	97.835
Verzekeringnemers		151.589	6.063
Herverzekerders		48.894	111.181
Belastingen en sociale lasten		84.099	70.184
Groepsmaatschappijen	4.	-	305.702
Overige schulden		<u>421.934</u>	<u>402.893</u>
		874.494	1.075.400
Overlopende passiva		369.504	463
		<u>21.289.405</u>	<u>19.838.779</u>

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2010

Technische rekening	Toe- lichting	2010	2009
Schadeverzekering		€	€
Verdiende premies eigen rekening			
Brutopremies		5.197.692	5.619.267
Herverzekeringspremies		<u>-1.526.383</u>	<u>-1.623.353</u>
		<u>3.671.309</u>	<u>3.995.914</u>
Wijziging technische voorzieningen:			
Bruto		265.588	45.091
Aandeel herverzekeraars		<u>-17</u>	<u>-3.066</u>
		<u>265.571</u>	<u>42.025</u>
		3.936.880	4.037.939
Van niet-technische rekening toegerekende opbrengst uit beleggingen		447.200	265.007
Schaden eigen rekening			
Brutoschaden		2.614.028	1.643.403
Aandeel herverzekeraars		<u>-567.221</u>	<u>-226.873</u>
		<u>2.046.807</u>	<u>1.416.530</u>
Wijziging voorziening te betalen			
schaden: Bruto		38.164	475.727
Aandeel herverzekeraars		<u>-52.038</u>	<u>-125.784</u>
		<u>-13.874</u>	<u>349.943</u>
		<u>2.032.933</u>	<u>-1.766.473</u>
		2.351.147	2.536.473
Bedrijfskosten			
Acquisitiekosten		873.466	1.018.524
Wijziging overlopende acquisitiekosten		<u>95.898</u>	<u>15.594</u>
		969.364	1.034.118
Beheers- en personeelskosten en afschrijvingen bedrijfsmiddelen	5.	2.222.562	2.256.068
Commissie en winstdelingen ontvangen van herverzekeraar		<u>-180.457</u>	<u>-158.679</u>
		<u>3.011.469</u>	<u>3.131.507</u>
Resultaat technische rekening schadeverzekering		-660.322	-595.034

	Toe- lichting	2010	2009
		€	€
Niet technische rekening			
Resultaat technische rekening			
Schadeverzekering		-660.322	-595.034
Opbrengsten uit beleggingen			
Opbrengsten uit deelnemingen		-38.844	348.904
Opbrengsten uit andere beleggingen:			
- Terreinen en gebouwen		187.754	154.302
- Overige beleggingen	6.	335.736	335.338
Waardeveranderingen van beleggingen		1.140	67.865
Gerealiseerde winst op beleggingen		<u>774.339</u>	<u>189.784</u>
		1.260.125	1.096.193
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten	7.	-17.327	-30.655
Waardeveranderingen van beleggingen		-	-
Gerealiseerd verlies op beleggingen		<u>-</u>	<u>-</u>
		-17.327	-30.655
Overige niet technisch resultaat			
Overige niet technische baten		146.832	138.760
Beheers- en personeelskosten		<u>-146.832</u>	<u>-138.760</u>
		-	-
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening			
		<u>-447.200</u>	<u>-265.007</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuit- oefening voor belastingen			
		135.276	205.497
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (last respectievelijk bate)	8.	<u>-45.662</u>	<u>78.654</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuit- oefening na belastingen			
		<u><u>89.614</u></u>	<u><u>284.151</u></u>

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Grondslagen voor de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek 2 Titel 9 afdeling 14, de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 605 Verzekeringsmaatschappijen en de Wet op het financieel toezicht (Wft).

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Beleggingen in groepsmaatschappijen

De deelnemingen worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.

De balanswaarde van een deelneming wordt hierbij verhoogd met het aandeel in de winst van de onderneming waarin wordt deelgenomen en verlaagd met het aandeel in het verlies en het door de onderneming uitgekeerde dividend.

De balanswaarde wordt eveneens aangepast voor rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de onderneming waarin wordt deelgenomen. Deze aanpassing van de balanswaarde komt ten laste of ten gunste van het eigen vermogen.

Indien de waardering van een deelneming volgens deze methode negatief is geworden, wordt de deelneming op nihil gewaardeerd. Voor zover de deelnemende rechtspersoon het voornemen heeft deze deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening onder de passiva opgenomen ter grootte van de uit deze hoofde mogelijkerwijs te verwachten nadelen.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1. Beleggingen

De ontwikkeling van de beleggingen (in duizenden euro's) is als volgt:

	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Deelnemingen	Aandelen	Obligaties	Vorderingen uit hypothecaire leningen	Vorderingen uit andere leningen	Deposito's bij kredietinstellingen	Totaal
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Boekwaarde 1 januari	0	3.221	5.797	5.109	1.683	619	225	1.900	18.554
Aankopen/verstrekkingen				68		875			943
Transactie verbonden partijen	1.800			1.377	516				3.693
Herrubricering	176								176
Waardevermeerdering				1					1
Gerealiseerde winst		418		344	12				774
Herwaardering		1.218	92	384	13				1.707
Totaal vermeerdering	1.976	1.636	92	2.174	541	875	-	-	7.294
Verkopen/aflossingen		456	3.950	347	675	4	6	456	5.894
Waardevermindering									-
Gerealiseerd verlies			353						353
Herwaardering	126	181		300					607
Totaal verminderingen	126	637	4.303	647	675	4	6	456	6.854
Boekwaarde 31 december	1.850	4.220	1.586	6.636	1.549	1.490	219	1.444	18.994

Deposito's bij kredietinstellingen

	31.12.2010	31.12.2009
	€	€
Handelsbanken (deposito's)	1.267.976	1.754.320
Roparco	176.214	145.911
	1.444.190	1.900.231

De deposito's per 31 december 2010 hebben een looptijd van minder dan een jaar.

De verkrijgingsprijzen van de activa die gewaardeerd zijn op reële waarde zijn:	31.12.2010
	€
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.709.235
Overige terreinen en gebouwen	1.201.776
Aandelen	2.146.323
Obligaties	1.438.316

2. Beleggingen in groepsmaatschappijen bestaan uit:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
	€	€
Leon Holding B.V.	510.836	331.646
Leon Vastgoed B.V.	-	490.254
Leon Re AG	-	2.408.751
Leningen langlopend karakter	904.067	2.346.841
Rekening-courantverhoudingen langlopend karakter	170.998	219.596
	<u>1.585.901</u>	<u>5.797.088</u>

Het verloop van de deelneming in Leon Vastgoed B.V. is als volgt:

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	490.254	436.002
Bij: aandeel in het resultaat	46.088	54.252
Af: wegens liquidatie/overname	<u>-536.342</u>	-
Saldo per 31 december	<u>-</u>	<u>490.254</u>

Het verloop van de deelneming in Leon Re AG is als volgt:

Saldo per 1 januari	2.408.751	2.095.801
Aandeel in het resultaat	-578.940	249.631
Herwaardering effecten	92.588	63.319
Terugstorting kapitaal	-63.431	-
Af: wegens liquidatie/overname	<u>-1.858.968</u>	-
Saldo per 31 december	<u>-</u>	<u>2.408.751</u>

Het verloop van de deelneming in Leon Holding B.V. is als volgt:

Saldo per 1 januari	331.646	555.439
Bij: resultaat	179.190	45.021
Af: goodwill dochter	<u>-</u>	<u>-268.814</u>
Saldo per 31 december	<u>510.836</u>	<u>331.646</u>

De vorderingen op groepsmaatschappijen met een langlopend karakter worden als volgt gespecificeerd:

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
	€	€
Leningen	904.067	2.346.841
Rekening-courantverhoudingen	170.998	219.596
	<u>1.075.065</u>	<u>2.566.437</u>

De looptijd van de leningen is 10 jaar of langer en het rentepercentage bedraagt tussen 4-6%.
Deze rekeningen-courant muteren gedurende het boekjaar. Er is voor zowel de leningen als de rekening-courantverhoudingen geen vast aflossingsschema.

3. Eigen vermogen

Herwaarderingsreserve	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Balans per 1 januari	5.553.516	4.797.440
Bij: niet gerealiseerd koersresultaat	188.754	692.757
herwaardering effecten Leon Re AG	-	63.319
herwaardering onroerend goed	813.711	-
Wijziging vennootschapsbelastingtarief	41.161	-
Af: gerealiseerde herwaardering bij verkoop	-130.195	-
Balans per 31 december	<u>6.466.947</u>	<u>5.553.516</u>

Overige reserves

Balans per 1 januari oorsponkelijk gerapporteerd	9.780.910	9.087.348
Stelselwijziging 2009	-	686.422
Herrekend eigen vermogen per 1 januari	<u>9.780.910</u>	<u>9.773.770</u>
Bij: resultaat 2010 respectievelijk 2009	89.614	284.151
Af: goodwill	-	-277.011
Balans per 31 december	<u>9.870.524</u>	<u>9.780.910</u>

Solvabiliteit

Vereiste solvabiliteitsmarge

Het bedrag waarover de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. wettelijk moet beschikken bedraagt € 3.500.000.

Aanwezige solvabiliteitsmarge

Aansprakelijk vermogen

Overige reserves	9.870.524
Herwaarderingsreserve	6.466.947
	<u>16.337.471</u>

Noodzakelijk geachte solvabiliteit

In 2013 worden op Europese schaal nieuwe solvabiliteitseisen (Solvency II) geïntroduceerd. Solvency II bevat risicogebaseerde solvabiliteitseisen voor verzekeraars. Ter voorbereiding heeft de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. meegedaan aan de Quantitative Impact Study (QIS5) van de Nederlandsche Bank. Hieruit is een doelsolvabiliteitsvereiste (Solvency Capital Requirement-SCR) naar voren gekomen van € 4.428.000. De Raad van Bestuur acht een solvabiliteit van tweemaal de uitkomst van de QIS5 noodzakelijk, zijnde € 8.856.000.

4. Groepsmaatschappijen

Hieronder is de lening ad € 305.702 aan groepsmaatschappij Leon Vastgoed B.V. verantwoord. Het rente percentage is 6%. Deze lening heeft een langlopend karakter. In verband met liquidatie van Leon Vastgoed B.V. is deze lening in 2010 afgelost.

5. Beheers- en personeelskosten en afschrijvingen

	2010	2009
	€	€
Personeelskosten	1.515.017	1.538.918
Overige bedrijfskosten	726.927	708.032
Afschrijvingen materiële vaste activa	127.450	147.878
Toegerekend aan bemiddeling	-146.832	-138.760
	<u>2.222.562</u>	<u>2.256.068</u>

Specificatie personeelskosten:

Salarissen	1.095.450	1.026.037
Sociale lasten	73.601	57.375
Pensioenkosten	239.192	292.878
Overige personeelskosten	106.774	162.628
	<u>1.515.017</u>	<u>1.538.918</u>

Honoraria accountantsorganisatie

De totalen van de ten laste van het resultaat van het boekjaar gebrachte honoraria voor werkzaamheden van de externe accountant en de accountantsorganisatie bedragen € 52.392. Dit bedrag is als volgt onder te verdelen:

Controle van de jaarrekening	25.966	43.150
Andere controle opdrachten	500	-
Fiscale adviesdiensten	14.832	24.415
Andere niet-controle diensten	11.094	35.449
	<u>52.392</u>	<u>103.014</u>

Bezoldiging Raad van Commissarissen en Ledenraad

Voor de bezoldiging van de Raad van Commissarissen en de Ledenraad van de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. kwam in 2010 een bedrag van € 20.970 (2009: € 44.377) ten laste van de maatschappij.

Bezoldiging Raad van Bestuur en gewezen bestuurder Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.

Voor de bezoldiging van de Raad van Bestuur en gewezen bestuurder van de Leeuwarder Onderlinge U.A. kwam in 2010 een bedrag van € 322.487 ten laste van de maatschappij (2009: € 447.621).

Hypothecaire leningen aan (gewezen) bestuurders

	<u>31.12.2010</u>	<u>31.12.2009</u>
	€	€
Verstreckte leningen	1.115.677	240.677
Afgelost in boekjaar	-	-
Gemiddelde rentevoet	3,0%	3,3%

6. Overige beleggingen

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
	€	€
Obligaties	50.056	54.678
Aandelen	152.261	128.848
Hypotheke	23.551	22.316
Deposito's	50.480	59.019
Banken	2.066	7.531
Leningen	53.925	55.136
Diversen	3.397	7.810
	<u>335.736</u>	<u>335.338</u>

7. Beheerskosten en rentelasten

Kosten beheer en exploitatie	<u>17.327</u>	<u>30.655</u>
	<u>17.327</u>	<u>30.655</u>

8. Belastingen

Acute belastinglast	-75.914	-7.582
Nagekomen belastingen eerdere jaren	-	71.525
Mutatie voorziening latente vennootschapsbelasting	30.252	14.711
	<u>-45.662</u>	<u>78.654</u>

Werknemers

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. had in 2010 gemiddeld, berekend op fulltime basis 18 werknemers in dienst (2009: 18).

Transacties met verbonden maatschappijen

Herverzekeringspremies:

Door Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is aan Leon Ré AG geen herverzekeringspremie betaald (2009: € 200.659).

Schade aandeel herverzekeraar:

Door Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is onder de schade aandeel herverzekeraar geen bate meer ontvangen van Leon Re AG (2009: € 135).

Liquidatie Leon Re AG:

Leon Re AG is per 29 december 2010 geliquideerd. De activa en passiva zijn per die datum door de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. overgenomen. De effecten, met een totale marktwaarde van € 1.892.411, zijn per liquidatiedatum aan de beleggingsportefeuille van de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. toegevoegd. De Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft in verband met de liquidatie van Leon Ré AG een bedrag van € 63.431 ontvangen, zijnde het saldo liquide middelen.

Overige beleggingen en waardeveranderingen van beleggingen:

De Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft van haar groepsmaatschappijen Leon Vastgoed B.V. en Leon Holding B.V. rente ad € 100.858 (2009: € 123.335) ontvangen.

Liquidatie Leon Vastgoed B.V.:

In verband met de liquidatie van Leon Vastgoed B.V. is het kantoorpand per 30 oktober 2010 voor een bedrag van € 1.800.000 overgenomen door de Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. en is de deelneming Leon Vastgoed B.V. beëindigd.

Beheerskosten:

Door Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. is onder de beheerskosten de huurlast tot de liquidatiedatum van Leon Vastgoed B.V. ad € 128.207 verantwoord(2009: € 153.882).

Aflossing lening:

Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. heeft van Leon Holding B.V. een aflossing van een lening ontvangen ad € 200.220 (2009: € 211.250).

Ondertekening van de jaarrekening

Leeuwarden, 27 april 2011

Raad van Commissarissen:

De heer C.B. Mulder, voorzitter

De heer J.M.A. de Boer, vice-voorzitter

De heer W.O. Sierksma

Raad van Bestuur:

De heer S. Hijlkema, voorzitter

De heer B.P. Posthumus

Overige gegevens

- Controleverklaring van de onafhankelijk accountant
- Statutaire regeling betreffende de bestemming van de winst
- Resultaatbestemming

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire regeling betreffende de bestemming van de winst

De statutaire bepalingen inzake de winstverdeling zoals vastgesteld in artikel 29 van de statuten is als volgt:

1. Ten laste van het batig saldo blijktens de jaarrekening worden tenminste zodanige bedragen toegevoegd aan de algemene reserve als nodig zijn om de solvabiliteitsmarge aanwezig te doen zijn waarover de Maatschappij krachtens de Wet op het Financieel Toezicht dient te beschikken.
2. Indien de jaarrekening van enig boekjaar een nadelig saldo aanwijst, zal het tekort worden gedekt ten laste van de algemene reserve of uit een of meer aanwezige reservefondsen. Ten laste van door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

Resultaatbestemming

Resultaatbestemming 2009

Het resultaat over 2009 ad € 284.151 is conform de statutaire bepalingen toegevoegd aan de overige reserves.

Resultaatbestemming 2010

Het resultaat over het boekjaar 2010 ad € 89.614 is vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening toegevoegd aan de overige reserves.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het Bestuur en de Raad van Commissarissen van
Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2010 van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. te Leeuwarden gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2010 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de onderlinge waarborgmaatschappij is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de onderlinge waarborgmaatschappij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Leeuwarder Onderlinge Verzekeringen U.A. per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Zwolle, 27 april 2011

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. J. Niewold RA